

Prædiken til Julesøndag

Luk. 2, 25-40

Jeg havde fornøjelsen af i begyndelsen af december at besøge julens hovedstad: Strasbourg. Den franske by midt i Europa på grænsen til Tyskland har udråbt sig selv til julens hovedstad og med sine mange julemarkeder, dufte og udsmykninger rundt på alle pladser i den charmerende, gamle by emmer byen da også af jul. Byen er særligt kendt for den store gotiske katedral Notre-Dame, der kan ses mile vidt rundt om byen, og som er helt utroligt flot udsmykket med udkårne figurer ude og inde, glasmosaikker, et astronomisk ur og så videre. I december er kirken som de fleste andre centraleuropæiske kirker smykket med et krybbespil efter alle kunstens regler. 20 meter langt med flotte figurer der gennemspiller julens forskellige begivenheder. Det var som sagt i begyndelsen af december, jeg gæstede kirken og derfor midt i adventstiden. Alle figurerne var på plads i krybbespillet på nær en – nemlig det lille Jesusbarn – barnet, som alle ventede på, var naturligvis ikke i krybben endnu – det var jo adventstid.

Allerlængst til højre på det 20 meter lange bord var scenen med Simeon og profetinden Anna, der lovpriser Jesus barnet. På enkelvis blev de centrale scener med adventsti-

dens forventning hen over juledagene rundet af med Maria og Josefs besøg i Templet efter drengbarnets fødsel – sådan som moseloven foreskriver det.

Og teksterne til Julesøndag dufter da også af jul. Vi hører, hvordan Profeten Esajas forudsiger, hvordan Gud selv kommer til sit folk for at frelse dem fra deres nød. Og vi hører Paulus fortælle i sit brev til galaterne, at Gud sender sin søn, for at vi skal få barnekår og blive frelst.

Og endelig er der Simeon og Annas lovprisning af Jesusbarnet som vi hører i dagens evangelietekst. Kernen i teksterne er, at der er et før og et efter: Med Jesus bliver alt ting anderledes. En ny tid er indvarslet til afløsning for den gamle. Det er den brydningstid som julen er, og som vi i disse dage er vidne til, og det er netop brydningerne, der er temaet i dagens jule-tekster.

Jesus Kristus – Guds søn – blev vor skæbne! Han bliver dén vores verden drejer sig om, om vi vil det eller ej. Se bare på vores tidsregning: Med Jesus blev uret og kalenderen nulstillet, og vi skriver på torsdag år 2009 efter Kristi Fødsel.

Den 20 meter lange julekrybbe i Strasbourg med alle de forskellige personer og begiven-

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 248. 115. årgang
December 2014
ISSN 0901-2214

heder understreger den store fortælling, som Julen er. En fortælling der skal fortælles og forkyndes igen og igen, år efter år. Hver eneste af fortællingerne er på forskellig vis vidner og vinkler på, at Kristus er Guds søn og vores frelser. Vi ser Kristus gennem hyrderne, englene, den første martyr og de hellig tre konger.

Og så i dag, hvor vi ser Kristus gennem profeten Simeons og profetinden Annas øjne, de to gamle mennesker der begge er fyldt af Ånden, og som venter på verdens frelse og lys. Med Simeon og Anna bliver juledagens tidsspand udvidet. Fra at have været intense dage med rejsen til Betlehem, fødslen og de forskellige besøg fra markerne og af de vise mænd, får vi med Maria, Josef og Jesusbarnets besøg i templet for alvor oplevelsen af fortiden, nutiden og fremtiden, der mødes i et og samme punkt:

Fortidens venten på Messias oplever vi gennem de to ældre mennesker, der qua deres alder, tro og livserfaring bliver repræsentanter for den gamle tro og Israels folk. De er begge troende mennesker, der på forskellig vis har set et glimt af det nye, der skal komme. Og i det lille Jesusbarn, der bliver båret frem i Templet, oplever de begge, at nu er deres ventetid ophørt. Messias er kommet til jord.

Fremtidsperspektivet oplever vi igennem de ord og den lovprisning, som de to gamle siger i Templet. På forskellig vis giver de begge udtryk for den tid og det håb, der venter det folk og de mennesker, der vil tro på ham. Simeon udtrykker det gennem udsagnet: ”Se, dette barn er bestemt til fald og oprejsning for mange i Israel”.

Dette udsagn rummer på mange måder hele det skisma, som mennesker omkring Jesus oplever – enten faldet eller oprejsningen. Det gælder både for de mennesker, der levede sammen med Jesu på jorden og hørte ham forkynde og oplevede ham helbrede. Og det gælder for alle os, i al den tid der er gået efter hans korsfæstelse og opstandelse den første påske, - der bliver udfordret som mennesker og opfordret til at tro på Jesus Kristus, som vores og verdens frelser. På den måde vil vi være bestemt til oprejsning, og ellers er det faldet, der venter ifølge den gamle Simeons profeti.

Nutidsperspektivet, der er i beretningen, er, at det er noget, der sker virkeligt – sker i nuet. Selvfølgelig er beretningen en genfortælling med et par tusind års forsinkelse på bagen, men det, at mødet i templet sker som en del af den første jul, gør det til en nutidig handling. Gud lod sig virkelig føde på jorden som menneske i skikkelse af sin søn den første julenat. Men også for os i dag er begivenheden i templet nutidig og virkelig. Vi har nemlig i vores gudstjeneste den samme intense brydning mellem fortid, nutid og fremtid, da det, vi er vidner til, er et helligt og religiøst øjeblik. I gudstjenesten møder vi også denne spænding i tiden. Ligesom besøget i templet er en religiøs handling, er vores gudstjeneste det også. Gennem Bibelens tekster og de salmer vi synger, får vi genfortalt fortidens beretninger ind i en nutidig sammenhæng gennem prædikenens ord, bønner og nadveren med henblik på en nutidig tro og kærlighed og med et håb for vores fremtid.

Traditionerne i form og rum omkring vores

gudstjeneste står på skuldrene af synagogerne og templet i Jerusalem, og dermed blandt andet på skuldrene af de to gamle, Simeon og Anna i templet for 2014 år siden.

Med beretningen om, hvordan Jesus-barnet bliver lovprist i templet, er vi med andre ord vidne til meget mere end en jødisk rite, hvor Jesu forældre efter de gamle jødiske forskrifter skal besøge templet med deres nyfødte søn. Besøget i templet bliver et besøg, der for alvor peger fremad og sætter skellet mellem fortiden og fremtiden – mellem fortidens gammeltestamentlige lov-religion og fremtidens kristne tro, båret af kærlighed – en kærlighed der er for alle som tror: Både Guds udvalgte folk, Israel og hedningerne, altså alle folkeslag.

Jeg vil gerne i den sidste del af min prædiken opholde mig ved et par af de andre tidsperspektiver, der er i dagens tekster. Dem er der nemlig flere af.

Traditionelt bliver søndagen i dag kaldt ”de gamles søndag” – det gør den, fordi hovedpersonerne, der er sammen med Jesusbarnet, er de to gamle profeter Simeon og Anna. Teksten bliver et møde mellem generationer og traditioner, og teksten understreger det vigtige i at have alle generationer i spil.

Et andet perspektiv som jeg selv er meget optaget af, er hvordan vores verden – vores liv – består af mange forskellige typer af tid. Noget der er ekstra tydeligt i denne tid med jul og nytår – tidspunkter hvor vi gennemlever en gentagelsens tid – en ”vi gør som vi plejer”-tid, hvor alt skal foregå på samme måde år efter år, og hvor vi gør status over året, der er gået, og året der skal komme.

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Den tid som vores kirke, gudstjenesten, forkyndelsen står i, er en cirkulær tid. En tid hvor det er gentagelsen, der fremmer forståelsen, og hvor det er grundfortællinger, der skal fortælles igen og igen. Det gode eksempel er julen, som vi står midt i: Julen kommer igen år efter år, og vi valfarter i kirke den 24. december for at høre de samme tekster og synge de samme salmer som sidste år. Vi holder gudstjeneste hver eneste søndag hele året rundt – uge efter uge – og kirkeåret går sin faste gang år efter år.

Den umiddelbare modsætning – eller måske rettere – supplement til denne cirkulære tid, er den lineære, fremadskridende tid. Den tid som på mange måder præger vores liv og hverdag. Det at vi på onsdag kl. 24, når det er nytårsaften, kan tage en ny kalender i brug, er det tydelige tegn på den lineære tid. Tiden flyver af sted helt af sig selv – bare fremad. Vores liv, vores samfund, vores uddannelse, vores medier er indrettet på en måde, så det hele tiden skrider fremad. Hvad der var nyheder i går, er gammelheder i dag.

Jeg tror, at en af grundene til, at mange vælger kirken fra i deres hverdag, er, at de oplever et sammenstød mellem de to typer af tid. Det er svært at finde tid til den gentagende og cirkulære tid i en hæsblæsende og fremadskridende tid. Den form, det sprog og den rytme, der er i en kirkelig sammenhæng, giver ikke mening i den fremadstræbende tidsopfattelse.

Men jeg tror så også, at det er det modsatte, der gør sig glædende for de stadigt flere, der finder en ro og mening i gudstjenesten og i kirkens mange andre tilbud som koncerter,

pilgrimsvandring, og hvad perlerækken af aktiviteter i øjeblikket hedder.

For det er nemlig med det cirkulære som med det lineære tid, at det er to tids-former, der er afhængige af hinanden. Vi har selv i vores eget liv det cirkulære dybt indgroet i os. Vi kan ikke overleve uden, for det er nemlig den samme rytme, der gør, at vi går i seng, står op, spiser på faste tidspunkter på dagen for at gå i seng igen. Og det samme der gør, at når det er sommer, så skal vi have ferie, når det er december, så skal vi fejre jul, som vi plejer, og når det er februar så skal vi på skiferie – osv.

Vi skal have vores daglige rugbrød – vores daglige havregryn, for at kunne overleve og leve. Og på samme måde er det med det mentale og religiøse input: Det skal vi også have vores faste tilskud af for at kunne holde os oven vande.

På årets sidste gudstjenestesøndag synes jeg, det er et vigtigt perspektiv at tage med ind i det nye kalenderår, der begynder lige om lidt: At vi er bevidste om den tid, vi har og bruger. Dagens evangelietekst med de to gamle profetiske stemmer fra fortiden, der får bundet nutid og fremtid sammen med Kristus som kerne, skal her være inspiration for os. Deres lovprisning og tak for at Kristus er vores frelser, og at Gud kom til jorden i skikkelse af et lille menneske for at møde os i øjenhøjde – det er det glade budskab, som vi skal holde jul på år efter år, som vi skal fejre gudstjeneste på søndag efter søndag, og som vi skal og kan leve vores liv på dag efter dag.

Vi skal istemme julens lovprisning af Kristus gennem vores salmer, sang, bøn og

handling. Vi skal prise Gud og sige: Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver, en sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.

Simon Kangas Larsen

Ellevang Kirke

Salmer:

111, 119, 131, 717, 439, 109, 11